

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

EGZAMIN MATURALNY Z GEOGRAFII

POZIOM ROZSZERZONY

MAJ 2011

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 22 strony (zadania 1 – 36) oraz barwną mapę. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać z linijki, lupy i kalkulatora.
7. Barwną mapę możesz oderwać, ale po zakończeniu pracy włóż ją do arkusza egzaminacyjnego.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:
150 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 60**

MGE-R1_1P-112

Zadania 1.–8. wykonaj na podstawie załączonej barwnej mapy „Kaskada Soły”.

Zadanie 1. (1 pkt)

Na fotografii przedstawiono fragment Pasma Łamanej Skały i zbiornik na górze Żar.

Na podstawie: www.fotogalerie.pl

Zaznacz nazwę góry, z której wykonano fotografię.

- A. Kościelec (G6)
- B. Palenica (G2)
- C. Rogacz (C5)
- D. Hrobacza Łąka (B2)

Zadanie 2. (1 pkt)

Wpisz nazwy kartograficznych metod prezentacji, które zastosowano na mapie „Kaskada Soły” do przedstawienia

- występowania lasów .....
- rzeźby terenu .....

Zadanie 3. (1 pkt)

Z punktu widokowego obok szczytu góry Żar (F4) zmierzono azymut w kierunku szczytu góry Cisowa Grapa (H5).

Zaznacz wartość azymutu zmierzonego z tego punktu widokowego w kierunku szczytu Cisowej Grapy.

- A. 60°
- B. 100°
- C. 160°
- D. 230°

Zadanie 4. (2 pkt)

Długość trasy kolei linowo-terenowej (F4/F5) na mapie wynosi 2,6 cm. Górna stacja tej kolei jest położona na wysokości 750 m n.p.m.

Na podstawie mapy oblicz średnie nachylenie trasy kolei linowo-terenowej. Podaj wynik w %. Zapisz obliczenia.

Obliczenia

Średnie nachylenie ..... %

Zadanie 5. (1 pkt)

Oblicz wysokość górowania Słońca w dniu przesilenia letniego na Przełęczy u Paniarki (B2/B3). Zapisz obliczenia.

Obliczenia

Wysokość górowania Słońca .....

Zadanie 6. (1 pkt)

Porąbka-Żar jest elektrownią szczytowo-pompową o mocy 500 MW. Czas pracy (produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem wody ze zbiornika górnego) to 4 godziny. Czas pompowania wody do zbiornika górnego to 5 godzin. W tej elektrowni więcej energii zużywa się na pompowanie wody do zbiornika górnego (850 GWh na rok) niż uzyskuje się podczas spuszczenia wody sztolniami (640 GWh na rok). Czas rozruchu wynosi 180 sekund.

Wyjaśnij, dlaczego buduje się elektrownie szczytowo-pompowe, mimo że produkują mniej energii elektrycznej niż pobierają podczas pompowania wody.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 7. (2 pkt)

Teren przedstawiony na mapie leży w Karpatach Zewnętrznych (Beskidach) zbudowanych ze skał fliszowych.

a) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Na północnym stoku Hrobaczej Łąki (B2) były eksploatowane skały

- A. magmowe głębinowe.
- B. magmowe wylewne.
- C. osadowe.
- D. przeobrażone.

b) Na podstawie mapy i własnej wiedzy wymień dwie zmiany w litosferze, hydrosferze lub pedosferze, które nastąpiły na północnym stoku Hrobaczej Łąki (B2) na skutek eksploatacji surowców skalnych.

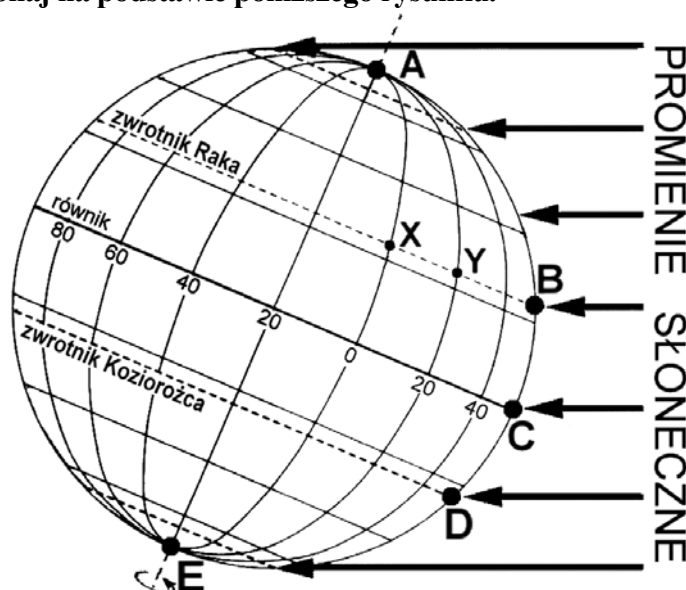
1. ....
- .....
2. ....
- .....

Zadanie 8. (1 pkt)

Po intensywnych opadach atmosferycznych w 2010 r. utworzyło się osuwisko na obszarze osiedla domów rekreacyjnych w przysiółku Łazki (E4) na północno-zachodnim stoku góry Żar. Wymień dwa działania człowieka sprzyjające powstawaniu osuwisk.

1. ....
- .....
2. ....
- .....

Zadania 9. i 10. wykonaj na podstawie poniższego rysunku.

Zadanie 9. (2 pkt)

Wpisz obok każdego zdania literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F, gdy zdanie jest fałszywe.

Rysunek przedstawia oświetlenie Ziemi w dniu równonocy. ....

W miejscu oznaczonym literą A jest dzień polarny. ....

W miejscu oznaczonym literą E Słońce przez całą dobę znajduje się na horyzoncie. ....

W miejscu oznaczonym literą C Słońce podczas górowania znajduje się w zenicie. ....

Wysokość górowania Słońca w miejscu oznaczonym literą D jest niższa niż w miejscu oznaczonym literą B. ....

Zadanie 10. (1 pkt)

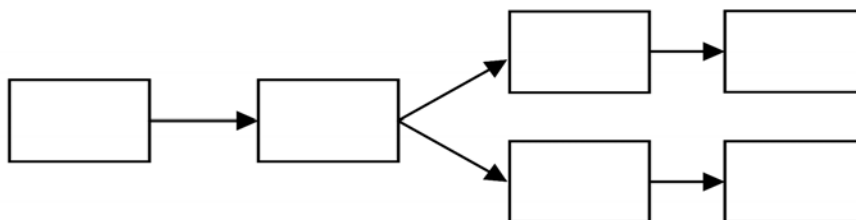
Podaj nazwę kontynentu, na którym znajdują się miejsca zaznaczone na rysunku literami X i Y.

.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Utwórz ciąg przyczynowo-skutkowy przedstawiający powstanie dwóch rodzajów osadów atmosferycznych. Wpisz we właściwe miejsca litery, którymi oznaczono podane niżej określenia.

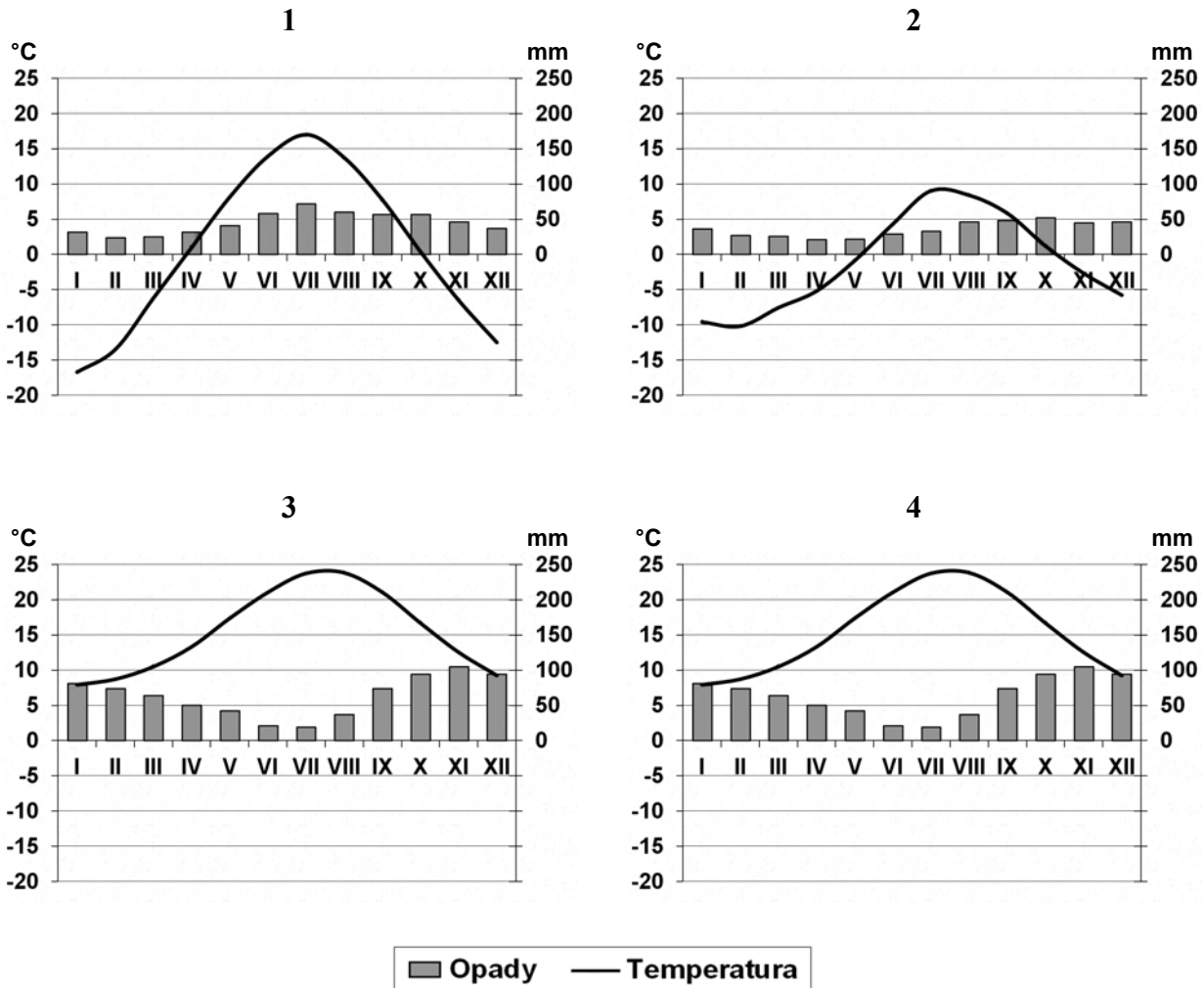
- A. Nocne wypromieniowanie ciepła z podłoża
- B. Powstanie rosy
- C. Powstanie szronu
- D. Spadek temperatury powietrza do temperatury punktu rosy o wartości powyżej 0 °C
- E. Spadek temperatury powietrza do temperatury punktu rosy o wartości poniżej 0 °C
- F. Bezczmurna i bezwietrzna pogoda w ciągu nocy

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	7 a.	7 b.	8.	9.	10.	11.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 12. (2 pkt)

Poniższe klimatogramy wykonano dla czterech stacji położonych w Europie.

Na podstawie: www.klimadiagramme.de

Roślinność w Europie wykazuje ścisły związek z warunkami klimatycznymi.

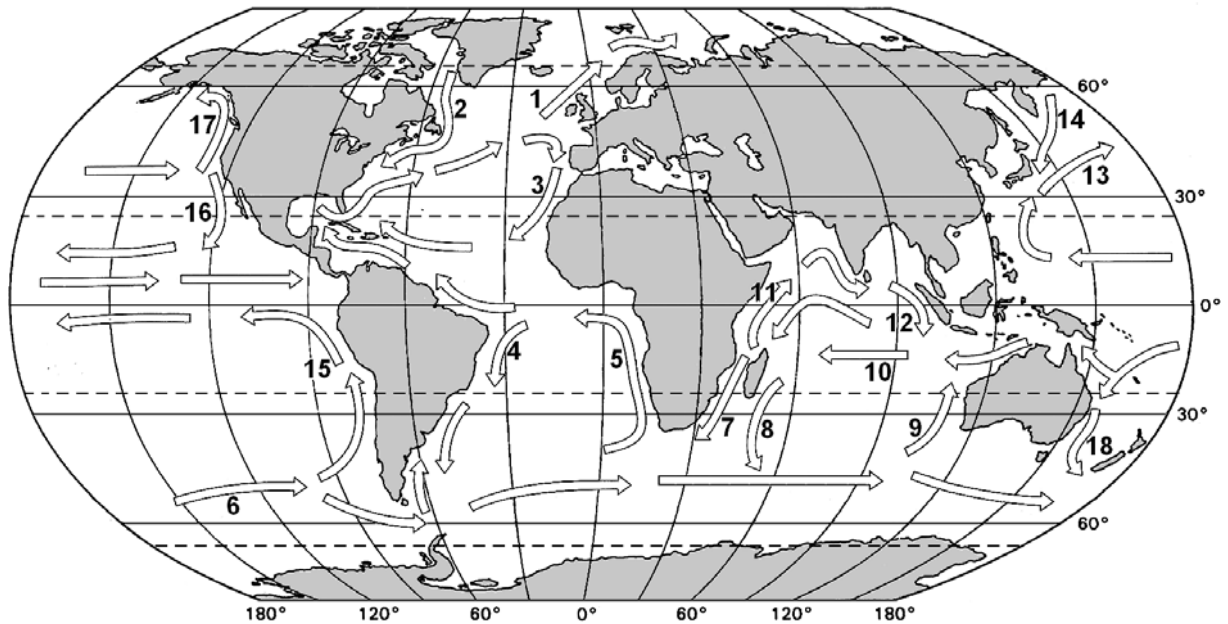
Przyporządkuj do każdego klimatogramu odpowiednią formację roślinną wybraną spośród podanych poniżej.

Formacje roślinne: lasy liściaste, pustynia chłodna, roślinność śródziemnomorska, step, tajga, tundra.

Numer klimatogramu	Formacja roślinna
1	
2	
3	
4	

Zadanie 13. (2 pkt)

Na mapie przedstawiono prądy morskie, które oznaczono numerami 1–18.

Na półkuli południowej wzdłuż zachodnich wybrzeży kontynentów prądy morskie płyną ku niskim szerokościom geograficznym.

a) Spośród prądów morskich zaznaczonych na mapie wybierz dwa, które odpowiadają temu opisowi. Podaj nazwy tych prądów oraz numery, którymi je oznaczono na mapie.

Nazwa prądu morskiego	Numer prądu morskiego na mapie

b) Porównaj wpływ prądów morskich oznaczonych na mapie numerami 4 i 5 na temperaturę powietrza i sumę opadów atmosferycznych wybrzeży, wzdłuż których te prądy płyną.

.....

.....

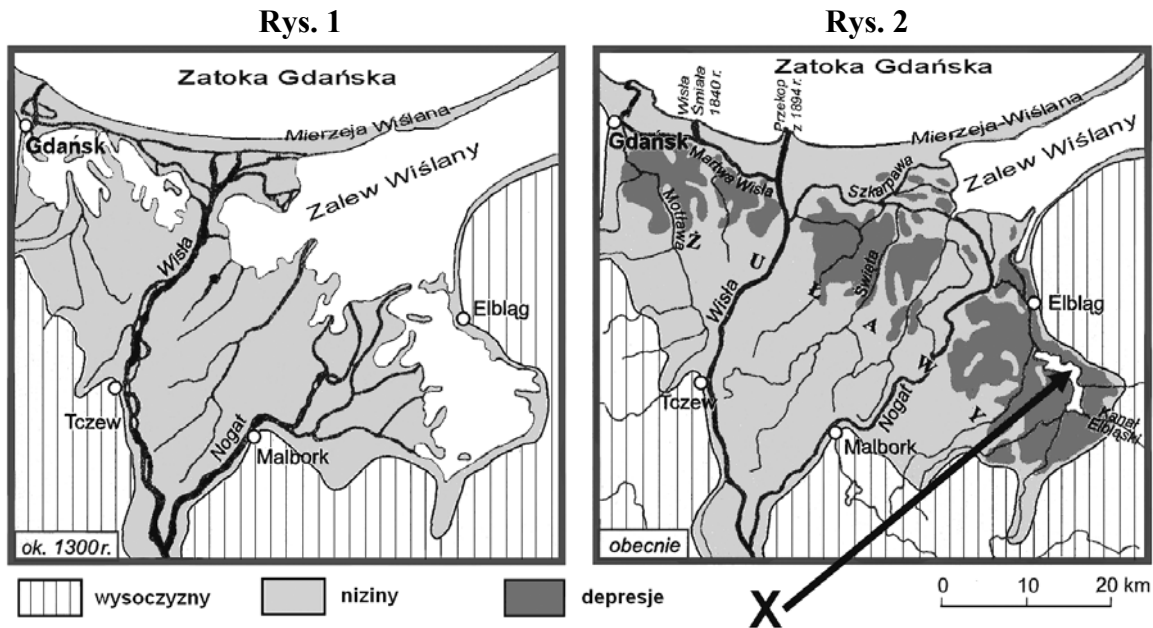
.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	12.	13 a.	13 b.
	Maks. liczba pkt	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 14. (2 pkt)

Poniżej przedstawiono Żuławy (stan ok. 1300 r. i współcześnie).

Na podstawie: D. Makowska, *Ziemia*, Warszawa 2005

a) Wymień dwie zmiany w środowisku przyrodniczym obszaru przedstawionego na mapach, które nastąpiły od końca XIII wieku do czasów obecnych.

1. ....

2. ....

b) Na podstawie rysunków i własnej wiedzy podaj nazwę genetycznego typu jeziora oznaczonego literą X.

.....

Zadanie 15. (1 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując odpowiednie nazwy skał wybrane spośród podanych poniżej.

Skały: bazalt, granit, piaskowiec, wapień, zlepieniec.

Opis skały	Nazwa skały
Okruchowa skała osadowa powstała na skutek scementowania lepszczem ziaren żwiru lub okruchów o większej średnicy.	
Magmowa skała głębinowa, główny budulec kontynentalnej skorupy ziemskiej. Składa się głównie z kwarcu, skaleni i łyszczyków.	
Magmowa skała wylewna o strukturze zazwyczaj drobnoziarnistej i barwie szarej, czarnej lub zielonej.	

Zadanie 16. (2 pkt)

Trzęsienia ziemi mają różną genezę. Poniższy tekst opisuje trzęsienie ziemi, które wystąpiło w Polsce w 2008 roku.

Trzęsienie ziemi

Rankiem 16 grudnia 2008 r. na Pomorzu – w rejonie Słupska, Koszalina i Międzyzdrojów – zatrzęsły się szyby, a meble zaczęły podskakiwać. Było to trzęsienie ziemi, którego epicentrum znajdowało się w Szwecji. Zdaniem geologów przyczyną trzęsienia jest podnoszenie się Skandynawii po ustąpieniu lądolodu, powodujące tarcia w strefie styku struktur Praeuropy i Mezoeuropy.

Na podstawie: J. Kądziołka, *Świat – panorama*,
[w:] *Geografia w Szkole*, Nr 1, styczeń/luty 2009

Wykonaj polecenia na podstawie tekstu i własnej wiedzy.

a) Zaznacz nazwę procesu geologicznego, który zdaniem geologów jest przyczyną opisanego trzęsienia ziemi.

- A. ruchy epejrogeniczne
- B. ruchy górotwórcze
- C. ruchy izostatyczne
- D. ruchy masowe

b) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Trzęsienia ziemi na Haiti (2010 r.) i w Indonezji (2004 r.) wystąpiły na obszarach położonych

- A. w ryftach oceanicznych.
- B. w strefach subdukcji.
- C. w obrębie uskoków transformacyjnych.
- D. w ryftach kontynentalnych.

Zadanie 17. (2 pkt)

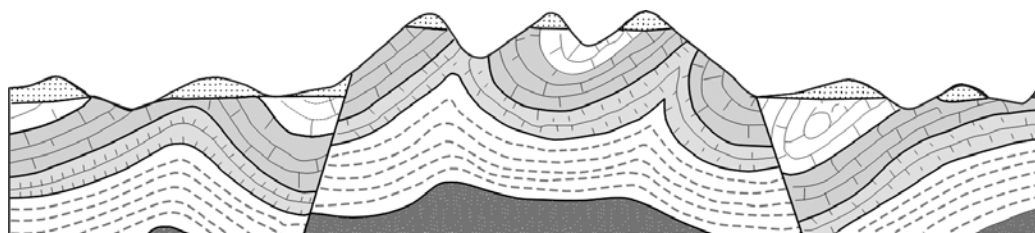
Uzupełnij tabelę, wpisując odpowiedni czynnik lub proces rzeźbotwórczy, który doprowadził do powstania podanych form terenu.

Forma terenu	Czynnik rzeźbotwórczy	Proces rzeźbotwórczy
Jaskinia Raj	woda podziemna	
Wieżyca (329 m n.p.m.)		akumulacja
Klif na wyspie Wolin		abrazja
Kocioł Czarnego Stawu	lodowiec górski	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14 a.	14 b.	15.	16 a.	16 b.	17.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 18. (1 pkt)

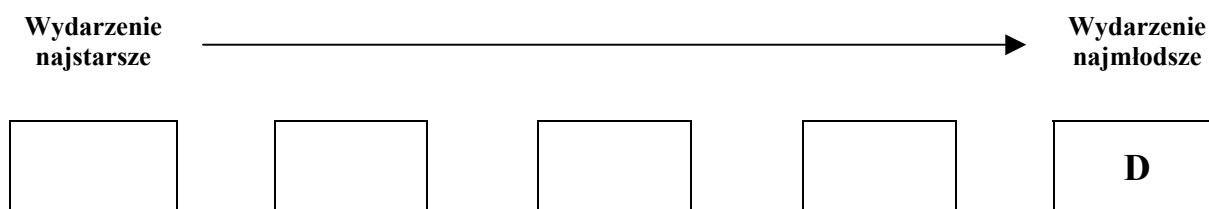
Na rysunku przedstawiono końcowy etap powstawania gór fałdowo-zrębowych.

Na podstawie: D. Makowska, *Geografia część 1*, Warszawa 2004

Uszereguj w kolejności od najstarszego do najmłodszego wydarzenia, które doprowadziły do powstawania gór fałdowo-zrębowych, wpisując we właściwe miejsca odpowiadające tym wydarzeniom litery.

- A. Erozyjne ścięcie i powstanie powierzchni zrównania.
- B. Fałdowanie skał osadowych.
- C. Powstanie skał osadowych.
- D. Powstanie współczesnej rzeźby na skutek erozyjnych procesów zewnętrznych.
- E. Przesunięcie skał wzdłuż linii uskoków.

Zadanie 19. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując obok każdej krainy geograficznej nazwę gleby przeważającej na jej obszarze.

Gleby: biellicowa, brunatna, czarnoziem, czerwonożółta gleba ferralitowa (laterytowa), kasztanowa, mada.

Krainy geograficzne	Przeważające gleby
Kotlina Konga	
Pojezierze Fińskie	
Nizina Czarnomorska	
Nizina Francuska	

Zadanie 20. (1 pkt)

W wielu krajach język dawnego kolonizatora jest używany jako urzędowy ze względu na zróżnicowanie etniczne i językowe ludności.

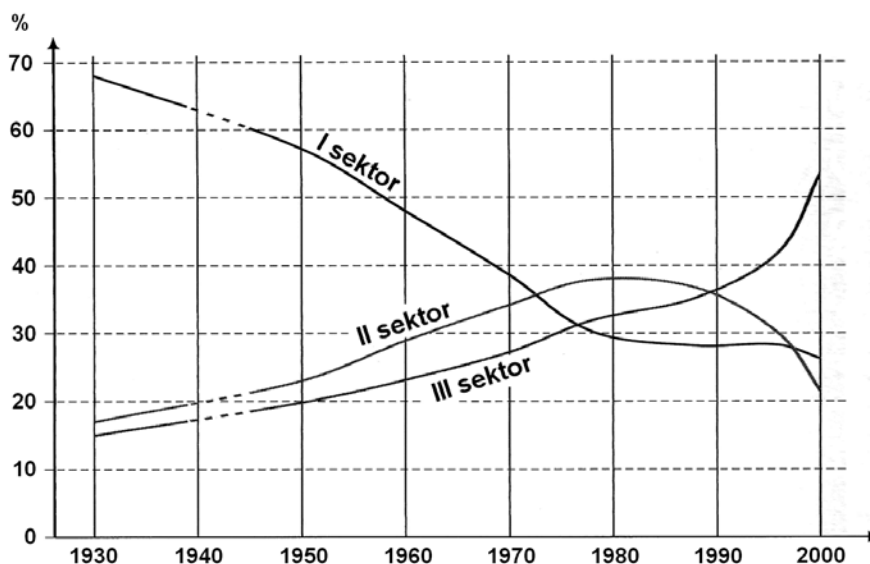
Wpisz do tabeli po jednym kraju, w którym są używane wymienione języki urzędowe. Nazwy krajów wybierz spośród podanych poniżej.

Kraje: Czad, Indie, Indonezja, Republika Południowej Afryki, Turcja.

Języki urzędowe	Nazwa kraju
angielski, hindi	
francuski, arabski	

Zadanie 21. (1 pkt)

Na wykresie przedstawiono zmiany struktury zatrudnienia w Polsce w latach 1930–2000 zachodzące wraz z rozwojem gospodarczym.

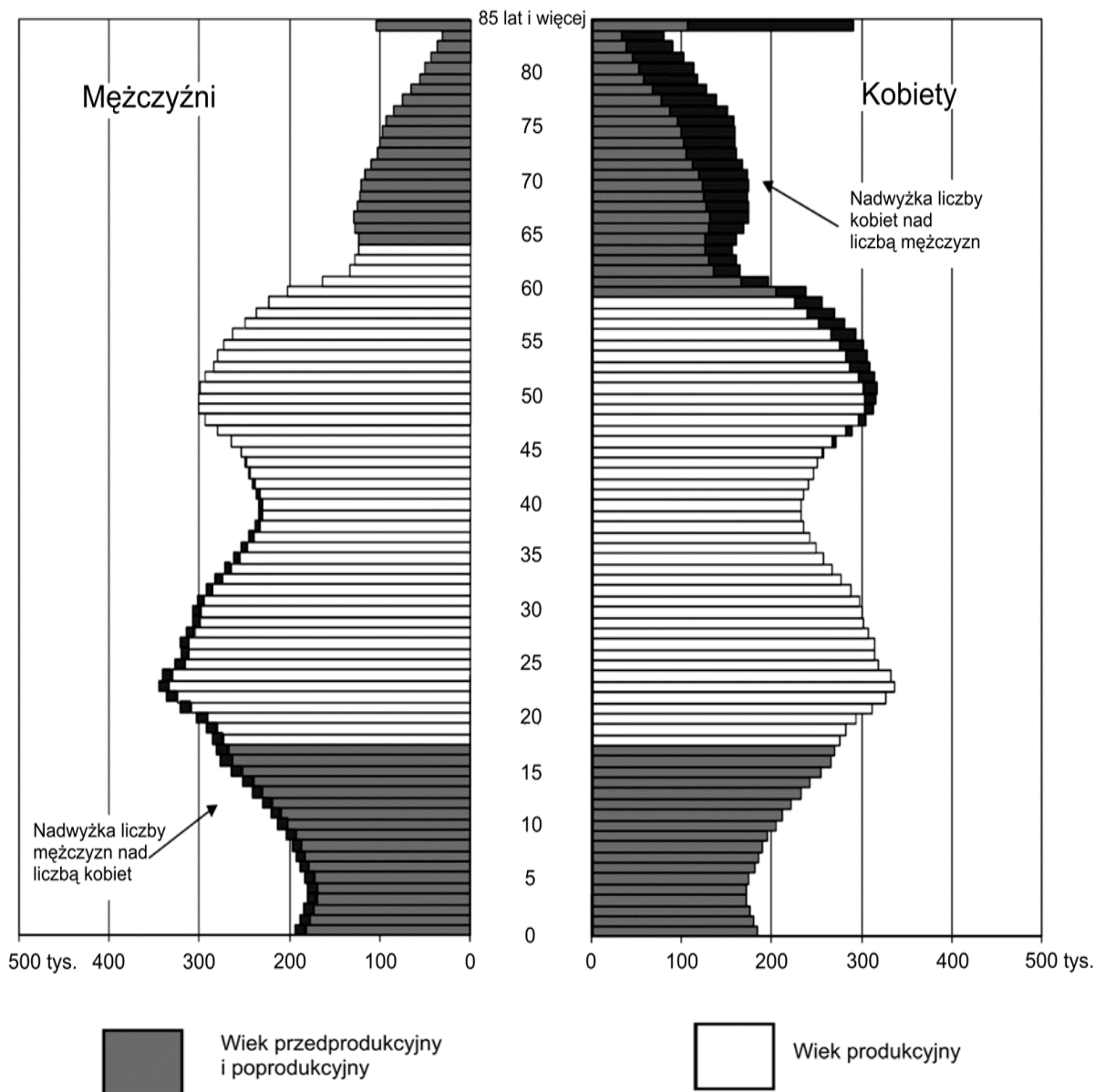
Na podstawie: *Rocznik Demograficzny*, GUS, Warszawa 2001 [w:] J. Kop, M. Kucharska, E. Szkurłat, *Geografia społeczno-ekonomiczna*, Warszawa 2003

Na podstawie wykresu i własnej wiedzy podaj dwie przyczyny przedstawionych na wykresie zmian w strukturze zatrudnienia w Polsce, jakie zaszły w ostatniej dekadzie XX wieku.

- .....
.....
- .....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	18.	19.	20.	21.
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadania 22. i 23. wykonaj na podstawie piramidy wieku i płci ludności Polski w 2007 r.

Na podstawie: *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2007*, GUS, Warszawa 2008

Zadanie 22. (3 pkt)

a) Na podstawie wykresu i własnej wiedzy wpisz obok każdego zdania literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F, gdy zdanie jest fałszywe.

W grupie ludności w wieku przedprodukcyjnym w 2007 r. na 100 mężczyzn przypadało powyżej 100 kobiet. ....

W latach 2008–2009 zwiększyła się liczba mężczyzn w grupie ludności w wieku produkcyjnym. ....

W grupie ludności urodzonej w okresie wyżu kompensacyjnego jest więcej kobiet niż mężczyzn. ....

b) Podaj trzy przyczyny różnej liczebności kobiet i mężczyzn w wieku poprodukcyjnym w Polsce w 2007 r.

1. ....
.....
2. ....
.....
3. ....
.....

Zadanie 23. (2 pkt)

Współczynnik obciążenia demograficznego to liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

a) Wyłącznie na podstawie piramidy wieku i płci określ i uzasadnij przewidywaną tendencję zmiany współczynnika obciążenia demograficznego do 2020 roku.

Tendencja będzie .....

(Wpisz *rosnąca* lub *malejąca*)

Uzasadnienie

- .....
.....
.....

b) Podaj dwie konsekwencje przewidywanej zmiany współczynnika obciążenia demograficznego dla ludności w grupie w wieku produkcyjnym.

1. ....
.....
2. ....
.....

Zadanie 24. (2 pkt)

Podanym rejonom wydobycia przyporządkuj po jednym eksploatowanym tam surowcu mineralnym.

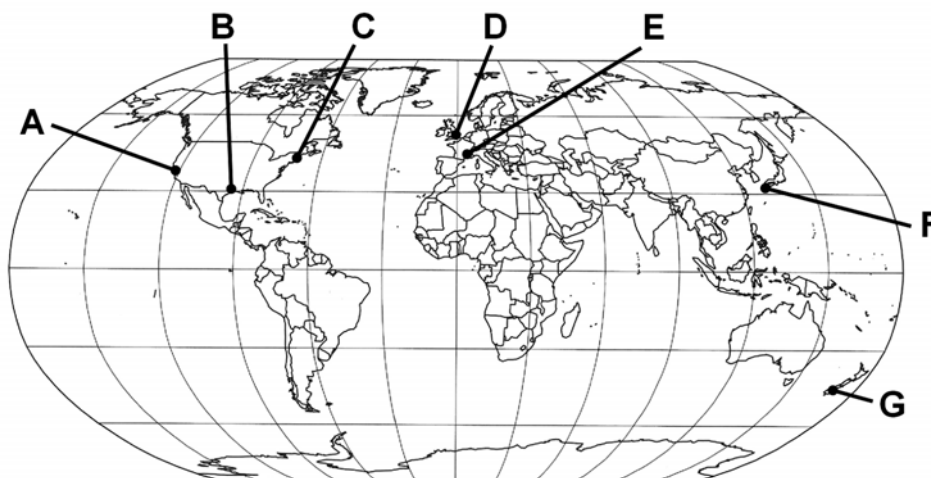
Surowce mineralne: węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, rudy uranu, rudy żelaza, rudy miedzi.

- A. Zagłębie Kuźnieckie, Zagłębie Appalachijskie .....
- B. Zagłębie Łużyckie, Zagłębie Podmoskiewskie .....
- C. Morze Północne, Zatoka Meksykańska .....
- D. stan Minas Gerais w Brazylii, okolice Kiruny w Szwecji .....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	22 a.	22 b.	23 a.	23 b.	24.
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 25. (2 pkt)

Na mapie zaznaczono wybrane obszary, w tym technopolia, których nazwy podano poniżej.

Przyporządkuj technopoliom litery, którymi oznaczono ich położenie.

Droga 128 (Boston Route 128) .....

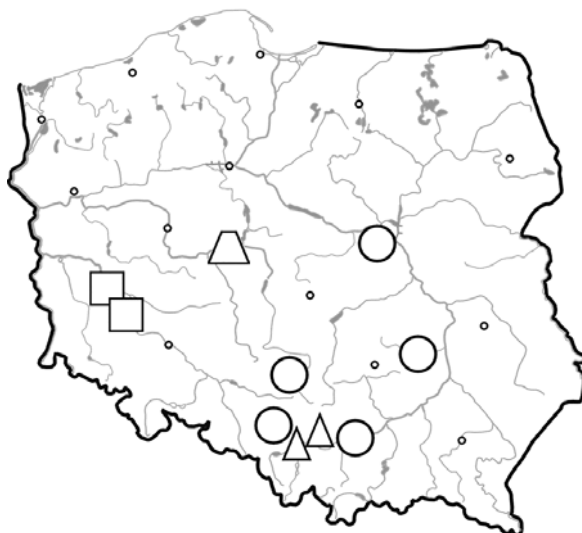
Dolina Krzemowa (Silicon Valley) .....

Korytarz Zachodni (M4 Corridor) .....

Wyspa Krzemowa (Silicon Island) .....

Zadanie 26. (2 pkt)

Na mapie zaznaczono ważniejsze ośrodki hutnictwa żelaza, miedzi, cynku i ołowiu, aluminium.

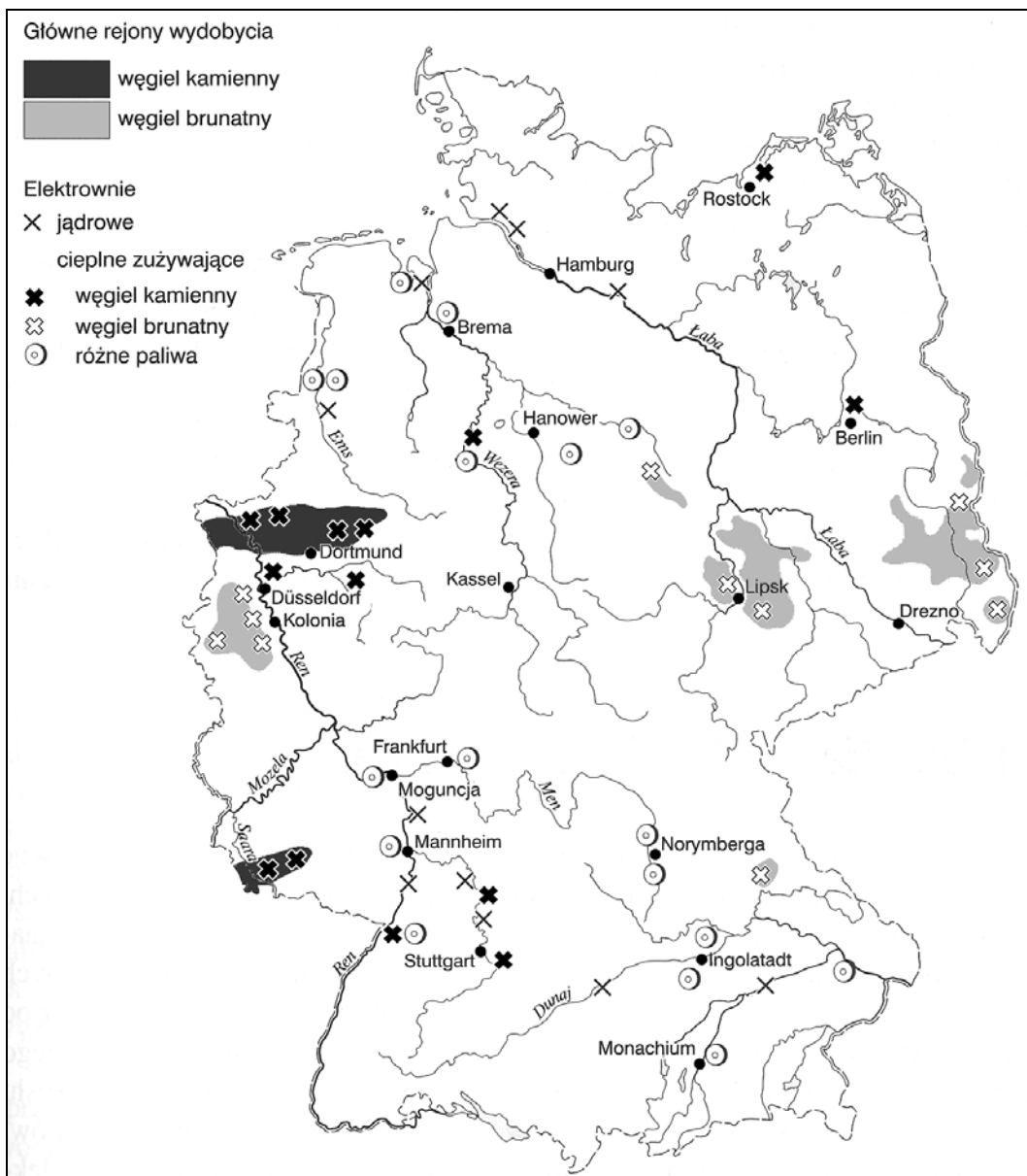

Uzupełnij tabelę, rysując obok każdej nazwy hut sygnaturę, którą na mapie oznaczono ich położenie, oraz wpisz ich główny czynnik lokalizacji.

Huty	Sygnatura	Główny czynnik lokalizacji
Miedzi		
Aluminium		
Cynku i ołowiu		

Zadanie 27. (2 pkt)

Na mapie przedstawiono rozmieszczenie elektrowni ciepłych i jądrowych w Niemczech.

Na podstawie: I. Fierla (red.) *Geografia ekonomiczna Unii Europejskiej*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007

Na podstawie mapy sformułuj prawidłowość dotyczącą rozmieszczenia elektrowni:
– ciepłych, zużywających węgiel kamienny lub węgiel brunatny

.....

.....

– jądrowych.

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	25.	26.	27.
	Maks. liczba pkt	2	2	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 28. (2 pkt)

Wymienionym w tabeli typom rolnictwa przyporządkuj po jednej z podanych cech (A–D) oraz po jednym regionie ich występowania (1–4).

Cechy rolnictwa	Typ rolnictwa	Region
	rolnictwo ekstensywne kapitałochłonne	
	rolnictwo intensywne kapitałochłonne	
	rolnictwo intensywne pracochłonne	

Cechy rolnictwa:

- A. Wysoka mechanizacja, duże nawożenie, stosowanie dużej ilości chemicznych środków ochrony roślin, wysoka specjalizacja produkcji.
- B. Duże nakłady pracy ludzkiej, niewielka mechanizacja, niski poziom kultury rolnej, tradycyjna struktura upraw i hodowli, niewielkie plony.
- C. Duże nakłady pracy ludzkiej, niewielka mechanizacja, większość zabiegów agrotechnicznych wykonywana ręcznie, tradycyjna struktura produkcji, duże plony.
- D. Małe nakłady pracy ludzkiej, wysoka mechanizacja, duże powierzchnie gospodarstw, niewielkie nawożenie, wysoki poziom kultury rolnej, specjalizacja produkcji.

Regiony:

1. Europa Zachodnia
2. Równiny Centralne i Wielkie Równiny Prerii w Ameryce Północnej oraz Nizina La Platy w Ameryce Południowej
3. Azja Południowo-Wschodnia oraz delta i dolina Nilu
4. Międzyzwrotnikowa Afryka, Ameryka Środkowa i Południowa

Zadanie 29. (2 pkt)

a) Podaj nazwy opisanych poniżej roślin uprawnych.

- A. Roślina oleista, której niemal wyłącznymi producentami są kraje basenu Morza Śródziemnego. Drzewa, z których zbierane są owoce, cechują się długowiecznością (mogą owocować dłużej niż 200 lat).

.....

- B. Jest wieloletnią rośliną strefy międzyzwrotnikowej, pochodzącą z Wyżyny Abisyńskiej, ale od dziesiątków lat potentatem w jej uprawie i eksporcie używki otrzymanej z tej rośliny jest Brazylia. Znaczącymi eksporterami są również: Kolumbia, Wietnam, Indonezja, Wybrzeże Kości Słoniowej i Etiopia.

.....

W tabeli przedstawiono wskaźniki produkcji i spożycia wina w 2008 r. w wybranych krajach basenu Morza Śródziemnego – jednego z ważniejszych obszarów uprawy winorośli na świecie.

Kraj	Produkcja na 1 mieszkańca w litrach	Spożycie na 1 mieszkańca w litrach
Algieria	2,23	0,76
Egipt	0,06	0,05
Francja	73,66	53,22
Hiszpania	80,55	32,92
Tunezja	2,91	2,06
Włochy	86,18	50,06

Na podstawie: www.wineinstitute.org

b) Wyjaśnij, uwzględniając różnice kulturowe, dlaczego kraje północnej Afryki mają niższe wskaźniki produkcji i spożycia wina niż kraje południowej Europy.

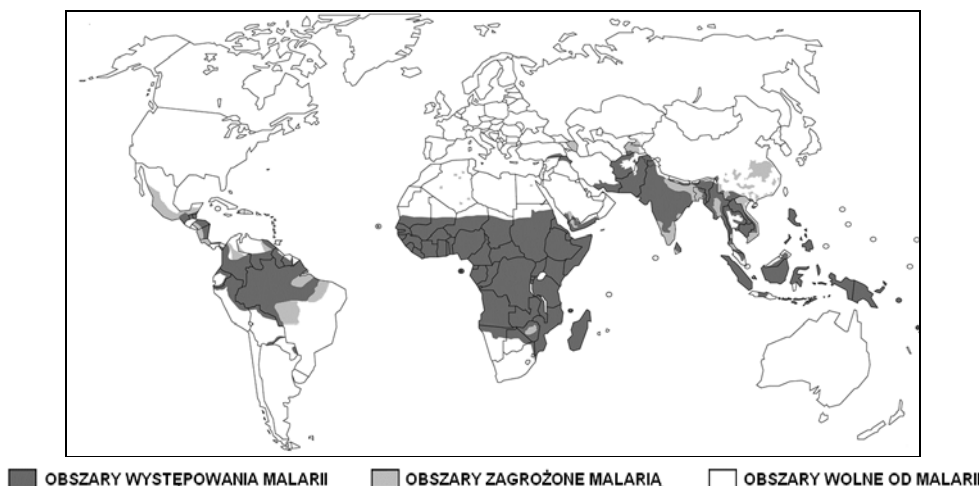
.....

.....

.....

Zadanie 30. (2 pkt)

Na mapie przedstawiono obszary występowania malarii na świecie.

Na podstawie: WHO 2008

a) Podaj dwie cechy klimatu, które sprzyjają występowaniu malarii.

1. ....

2. ....

b) Podaj dwie społeczno-gospodarcze przyczyny trudności w zwalczaniu malarii na obszarach, na których ona występuje.

1. ....

2. ....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	28.	29 a.	29 b.	30 a.	30 b.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 31. (2 pkt)

Konwencja ONZ o Prawie Morza z 1982 r. uregulowała sposób wyznaczania 200 milowej wyłącznej strefy ekonomicznej oraz określiła zasady korzystania z tych akwenów.

a) Podaj przykład działania, które można podejmować na obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej bez zgody państwa, do którego ta strefa należy.

.....
 .....

b) Podaj dwie korzyści, jakie mają państwa nadmorskie z przysługujących im praw w ich wyłącznych strefach ekonomicznych.

1. ....
 .....

2. ....
 .....

Zadania 32. i 33. wykonaj na podstawie tabeli, w której przedstawiono wybrane wskaźniki społeczno-gospodarcze dla czterech krajów w 2009 roku.

Kraj	PKB na 1 mieszkańca (wg paritetu siły nabywczej) w USD	HDI*	Eksport w mld USD	Import w mld USD	Eksport na 1 mieszkańca w USD	Import na 1 mieszkańca w USD
1.	34100	0,959	63	59	11993	11232
2.	32700	0,960	542	500	4252	3923
3.	6600	0,772	1204	954	902	715
4. Indie	3100	0,612	164	268	143	233

*2007

Na podstawie: www.cia.gov

Zadanie 32. (1 pkt)

Na podstawie analizy wartości wskaźników społeczno-gospodarczych wpisz we właściwe miejsca tabeli nazwy trzech krajów wybrane spośród podanych poniżej.

Kraje: Bangladesz, Chiny, Finlandia, Japonia.

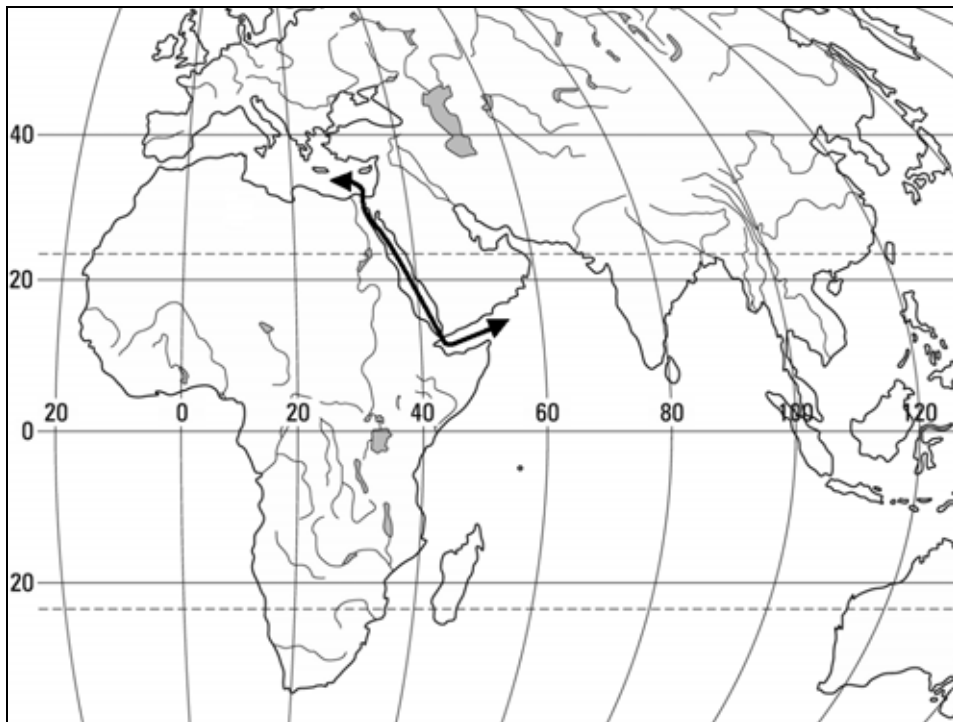
Zadanie 33. (1 pkt)

Na podstawie danych w tabeli oblicz saldo handlu zagranicznego dla Indii.
Obliczenia

Saldo handlu zagranicznego .....

Zadanie 34. (2 pkt)

Na mapie narysowano linię na obszarach wybranych akwenów, przez które prowadzą szlaki transportowe o dużym znaczeniu dla światowej gospodarki.

Wykonaj polecenia na podstawie mapy i własnej wiedzy.

a) Podaj przyczynę dużego natężenia przewozu towarów statkami na wodach Zatoki Adeńskiej i Morza Czerwonego.

.....
.....

b) Podaj dwa przykłady problemów ekonomicznych lub politycznych utrudniających transport towarów na zaznaczonym na mapie fragmencie szlaku żeglugi.

1. ....
.....
2. ....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	31 a.	31 b.	32.	33.	34 a.	34 b.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 35. (2 pkt)

Na zdjęciach przedstawiono cztery przyrodnicze atrakcje turystyczne.

„Bezkrwawe łowy” na sawannie w Afryce

Fiord

Wodospad Niagara

Skala Uluru (Ayers Rock)

Na mapie zaznaczono literami A–G wybrane miejsca na Ziemi. Wśród nich są cztery, w których wykonano powyższe fotografie.

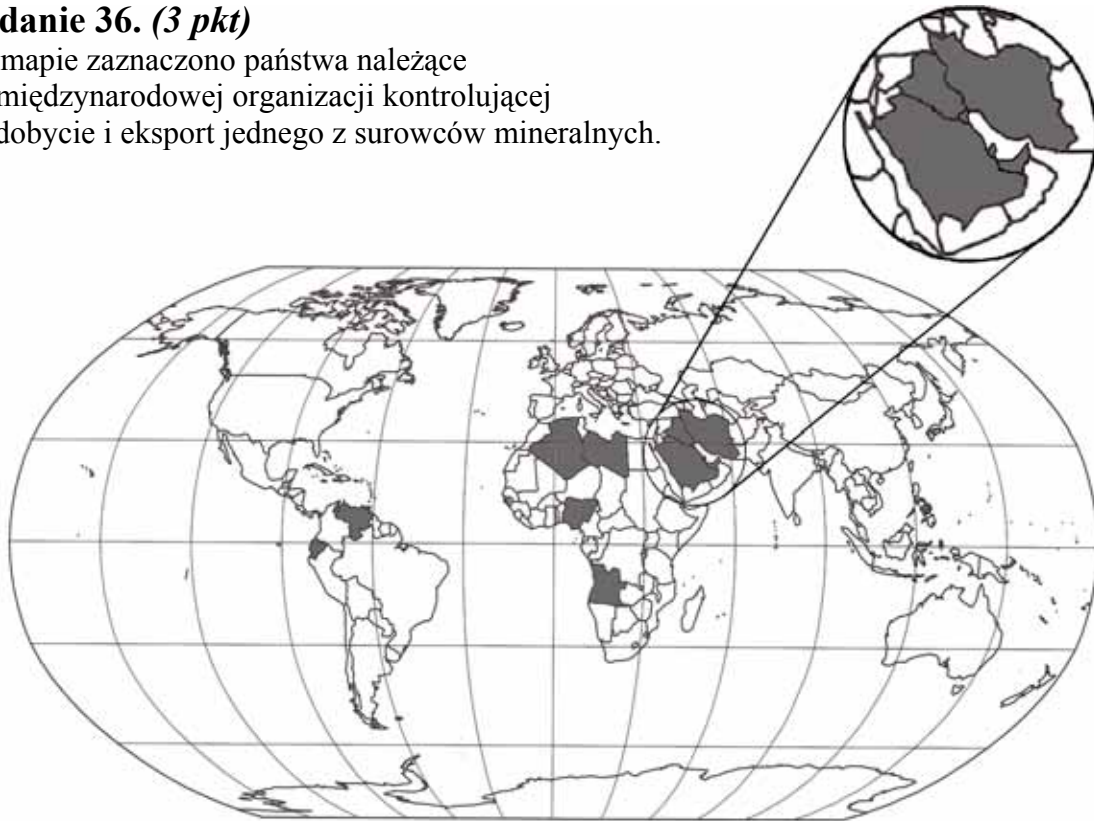

Uzupełnij tabelę, wpisując litery, którymi oznaczono na mapie miejsca przedstawione na fotografiach.

Atrakcja turystyczna	Miejsce na mapie (wpisz literę)
„Bezkrwawe łowy” na sawannie w Afryce	
Fiord	
Wodospad Niagara	
Formacja skalna Uluru (Ayers Rock)	

Zadanie 36. (3 pkt)

Na mapie zaznaczono państwa należące do międzynarodowej organizacji kontrolującej wydobycie i eksport jednego z surowców mineralnych.

a) Podaj nazwę (pełną lub skrót) organizacji, do której należą państwa zaznaczone na mapie.

.....
.....

b) Wpisz do tabeli po dwie nazwy państw członkowskich tej organizacji na każdym z podanych kontynentów.

Kontynent	Państwa członkowskie
Afryka	1.
	2.
Ameryka Południowa	1.
	2.
Azja	1.
	2.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	35.	36 a.	36 b.
	Maks. liczba pkt	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt			

BRUDNOPIS